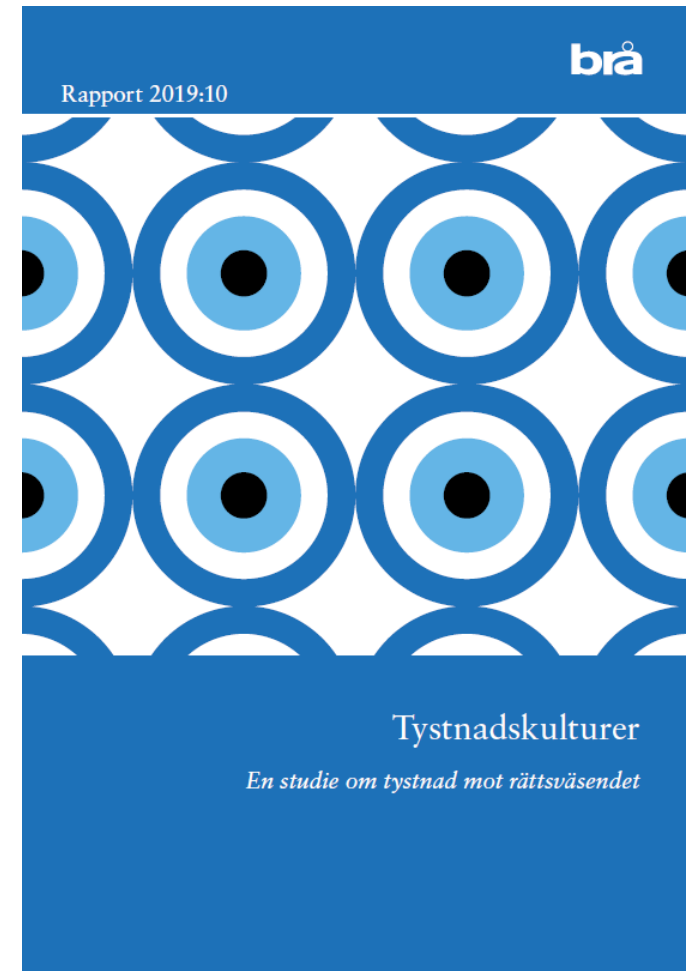

Tystnadskulturer

En studie om tystnad mot rättsväsendet

Johanna Skinnari, Anna Jonsson och Daniel Vesterhav

Elva mekanismer bakom tystnad

Föreställningar om brott och rättsväsendet	Känslöstämning hos den drabbade	Samhörighet med gärningspersonen
<p>Ser inte handlingen som ett brott</p> <p>Okunskap om rättsprocessen</p> <p>Anmälan ger inget (önskat) resultat</p> <p>Bristande förtroende för polisen</p>	<p>Skam och skuld</p> <p>Rädsla för hot och våld</p> <p>Oro för dåligt rykte och skadat varumärke</p>	<p>Kontrollerad eller beroende av gärningspersonen</p> <p>Lojalitet eller samhörighet med gärningspersonen</p> <p>Egen vinning och fördelar av brottsligheten</p> <p>Löser problemet inom en annan struktur</p>

Brott mot och inom organisationer

- Tydligast krock mellan rättspatos- och tystnadskulturer
- Vissa tecken på tystnadskulturer, starkare i vissa (delar av) organisationer
- Penningtvätt, bedrägerier (inte minst kreditbedrägerier), storskaligt svartarbete, korrupcion, interna brott
- Försäljning vs kontroll och regelefterlevnad
- De viktigaste mekanismerna sägs vara oro för dåligt rykte och skadat varumärke, bristande tilltro till att anmälan ger ett önskat resultat och att man inte identifierar handlingarna som brott.
- För vissa organisationer gäller också att man drar ekonomiska fördelar av brottsligheten, genom att köpa svarta tjänster.

Brott mot och inom organisationer

- Nyanställda reagerar på kulturen, klyftor mellan olika verksamhetsgrenar
- Diskrepans mellan formella regelverk ("alla brott ska polisanmälas") och verkligheten ("speciellt ärende").
- Ledning – medvetet blind, eller får inte all information?
- Chefer på mellannivå tysta eller tystar
- Oro för utfrysning, karriärbestraffning.
- Utarmning av organisationen

Åtgärder

- System och kultur som uppmuntrar till rapportering
- Tipslinje för organisationer
- Stärka skyddet för de som framför brottsmisstankar (identitetsskydd).

Alla rapporter kan laddas ner på www.bra.se

- Bedrägeribrottsligheten i Sverige (2016:19)
- Tystnadskulturer (2019:10)
- 10 december kommer rapport om penningtvättsbrott

